

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

BM-II.059.1.103.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na Interpelację nr 15013 Pana Posła Wiesława Krajewskiego, w sprawie naruszenia zasady adekwatności finansowania zadań powiatów w obszarze rynku pracy, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

W mojej opinii jako Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, który zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, z późn. zm.) realizuje zadania w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy, konstytucyjna zasada adekwatności finansowania zadań powiatów w obszarze rynku pracy nie została naruszona.

Art. 4 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1684) stanowi, że powiat wykonuje określone ustawowo zadania publiczne o charakterze ponadgminnym dotyczące przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy. Stosownie natomiast do art. 39 ust. 1 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, zadania samorządu powiatu w tym zakresie są jego zadaniami własnymi, za których realizację odpowiadają powiatowe urzędy pracy wchodzące w skład powiatowej administracji zespolonej. Należy przy tym podkreślić, że w Ocenie Skutków Regulacji projektu ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia wskazano, że koszty związane z jej wdrożeniem zostaną pokryte z limitu środków Funduszu Pracy i nie będą stanowiły podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki na ten cel.

Zgodnie z art. 29 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.) podstawą gospodarki finansowej Funduszu Pracy (FP), będącego państwowym funduszem celowym, jest roczny plan finansowy funduszu określający m.in. jego przychody i ich źródła, a także zadania realizowane z jego środków oraz wiążące się z tym koszty. Plan określa również wysokość środków na finansowanie form pomocy realizowanych w danym roku budżetowym, jaką urzędy pracy mogą przeznaczyć na aktywizację osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Plan stanowi załącznik do ustawy budżetowej na dany rok. Jego projekt przekazywany jest Ministrowi Finansów i Gospodarki w trybie i terminach określonych przez przepisy dotyczące prac nad projektem ustawy budżetowej. Minister Finansów i Gospodarki przedstawia projekt ustawy budżetowej na rok następny Radzie Ministrów, która go uchwała i wraz z uzasadnieniem przedkłada Sejmowi RP w terminie do 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy.

Informuję, że w trakcie prac nad projektem ustawy budżetowej na 2026 rok Minister Finansów i Gospodarki, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu oraz trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej (Dz. U. poz. 984, z późn. zm.), przekazał wstępne kwoty wydatków dla poszczególnych części budżetowych na 2026 rok

oraz wyjściowe kwoty wydatków dla poszczególnych części budżetowych na 2026 rok ustalone według zasad sporządzania prognoz na kolejne lata.

Projekt ustawy budżetowej na rok 2026 wraz z projektem planu finansowego Funduszu Pracy, po przyjęciu go przez Radę Ministrów 26 września 2025 r., przedłożono Sejmowi 30 września 2025 r. Ustawę budżetową na rok 2026, wraz z planem finansowym FP w takim kształcie, w jakim wynikało to z projektu, Sejm przyjął 5 grudnia 2025 r., a 19 stycznia br. podpisał ją Prezydent RP. Akt ten opublikowano w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej 20 stycznia br.

W skali kraju samorządy powiatów na finansowanie form pomocy (również tych realizowanych w ramach projektów EFS+) dysponują w roku bieżącym środkami FP w wysokości 1 724 896 236,22 zł. Z sumy tej samorządom powiatów województwa małopolskiego oddano do dyspozycji kwotę 117 765 279,73 zł, a więc wyższą niż wskazana w Interpelacji.

Należy nadmienić, że – zgodnie z art. 268 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia – wyboru wdrażanych form pomocy dokonuje, w ramach środków Funduszu Pracy ustalonych dla samorządu powiatu, starosta po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy. Kwoty na finansowanie poszczególnych form pomocy nie są zatem planowane ogólnie. To samorządy powiatów decydują, uwzględniając potrzeby lokalnych rynków pracy i własne możliwości finansowe, o ich wyborze. Dysponent Funduszu Pracy nie nakłada na samorządy powiatów obowiązku realizowania i finansowania określonych form pomocy w wyznaczonym wymiarze.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej tworzy przepisy dotyczące wsparcia aktywności zawodowej, zatrudnienia i rynku pracy, ale na poziomie lokalnym za realizację zadań wskazanych w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia odpowiadają władze lokalne, czyli marszałek województwa i starosta powiatu, którym podlegają odpowiednio wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy.

Trzeba podkreślić, że środki Funduszu Pracy dostępne w 2026 r. na finansowanie form pomocy dysponent funduszu dzieli algorytmem jedynie dla samorządów województw. Kwoty dla samorządów województw zarządy województw dzielą według kryteriów określonych przez sejmiki wojewódzkie. Oznacza to, że podczas opracowywania kryteriów podziału istnieje możliwość uwzględnienia szczególnych potrzeb lokalnych rynków pracy. Co więcej, dysponent Funduszu Pracy przekazuje dodatkowo samorządom powiatów środki Funduszu Pracy na finansowanie kosztów realizacji zadań fakultatywnych związanych z realizacją form pomocy w celu umożliwienia im skutecznej realizacji tych form pomocy.

Należy też zaznaczyć, że na realizację i finansowanie świadczeń obligatoryjnych - tj. zasiłków dla bezrobotnych wraz z należnymi składkami na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, zasiłków przedemerytalnych, świadczeń przedemerytalnych, dodatków aktywizacyjnych i świadczeń integracyjnych przyznawanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym - wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne, środki Funduszu Pracy zapewnia się zgodnie z faktycznymi potrzebami, czyli w pełnej wysokości.

Obok środków przekazywanych przez dysponenta Funduszu Pracy powiatowym urządowi pracy na realizację zadań ustawowych wynikających z ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, takich jak wspomniane wyżej świadczenia obligatoryjne, a także środków przeznaczonych na realizację przez powiatowe urzędy pracy w danym roku form pomocy przewidzianych w ustawie, minister właściwy do spraw pracy dysponuje rezerwą w wysokości 20% kwoty ujętej w planie finansowym Funduszu Pracy na finansowanie form

pomocy dla samorządów powiatów. W jej ramach może on, zgodnie ze zgłaszanymi przez urzędy pracy potrzebami, zwiększać sumy przyznane samorządom na finansowanie w danym roku budżetowym realizowanych form pomocy.

W Intranecie Publicznych Służb Zatrudnienia 4 lutego 2026 r. opublikowany został dokument „Zasady ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych w 2026 roku”, na podstawie którego minister właściwy do spraw pracy ogłosił nabór wniosków dla urzędów pracy o dodatkowe środki z rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie kosztów realizacji form pomocy przewidzianych w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Trwający do 16 lutego nabór skierowany był do powiatowych urzędów pracy działających w regionach z wysoką stopą bezrobocia. Urzędy mogły wnioskować o środki rezerwy FP na finansowanie wszystkich form pomocy ujętych w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Łączna wartość wniosków złożonych przez wszystkie urzędy pracy, które spełniały warunki udziału wynosiła 174,9 mln zł.

Ze względu na wyższą kwotę wnioskowaną (w ogłoszeniu naboru - 150 mln zł), mając na uwadze potrzebę odpowiedniego zabezpieczenia możliwości działań w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, zdecydowałam o zwiększeniu alokacji o 23,5 mln zł. W efekcie, po dokonaniu oceny wszystkich wniosków oraz dostosowaniu wysokości wsparcia do liczby osób bezrobotnych w danym powiecie z uwzględnieniem limitów środków, jakimi poszczególne powiatowe urzędy pracy dysponują, kwotę przysługującego im łącznie wsparcia ustalono na 173,5 mln zł. Oznacza to że każdy urząd pracy, który mógł uczestniczyć w naborze i z którego złożono wniosek, otrzyma środki z rezerwy Funduszu Pracy.

Ponadto, celem wsparcia urzędów pracy w realizacji działań aktywizacyjnych w bieżącym roku, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przyznał dodatkowe kwoty środków z rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie zobowiązań powstałych na podstawie art. 269 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, w wysokości 50 109 931,31 zł tym samorządom powiatowym, którym przyznane dotychczas środki Funduszu Pracy nie pozwoliły na zabezpieczenie finansowania wskazanych zobowiązań.

Kierownictwo resortu pracy na bieżąco monitoruje zapotrzebowanie urzędów pracy. Równolegle prowadzone są rozmowy z Ministrem Finansów i Gospodarki w przedmiocie podniesienia limitów w Funduszu Pracy w 2026 roku.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/